

# Vi skal finde de positive sider midt i krisen!

Svineproduktionens krise startede før finanskrisen. Mon den slutter før? Trods krise gælder det om at holde gejsten hos sig selv, familien og medarbejderne.

I den vestlige del af Salling tæt på Spøttrup Borg driver Søren Andersen en smågriseproduktion baseret på 1100 årssøer i et nyt staldanlæg. Skønt han kun har været selvstændig i tre år, gav virksomheden overskud i 2008. Hvordan lod det sig gøre?

## Vi forsøger at tackle krisen

Der er to væsentlige årsager til, at der ikke kom røde tal i regnskabet: For det første er effektiviteten høj, og for det andet er bedriften ikke i voldsom grad belastet af dyre jordindkøb.

Der produceres 30 grise pr. årssø. For at det kan lade sig gøre er velkvalificeret arbejdskraft en forudsætning. De ansatte skal kunne deres kram, og det er vigtigt, at de arbejder sammen som et team, så de hjælper hinanden, der hvor det brænder på, for det gør det jo af og til i alle afdelinger på enhver bedrift. Desuden skal man sørge for, at der er hænder nok. Det er en dårlig løsning at skære ned i en medarbejderstab, der i forvejen arbejder effektivt. Der er naturligvis et plus, at der er tale om et nyt anlæg. Arbejdsprocesserne er mere rationelle end i

et ældre ”knopskydningskompleks”. Søren angiver, at tre fuldtidsansatte klarer arbejdet og lønomkostningerne er omkring kr. 1100 pr. årssø.

Da der jo kan leveres hele læs 30 kg grise ad gangen, opnås et pænt tillæg til beregnet notering, hvilket giver et pænt bidrag til det økonomiske resultat.

## Genetikken er vigtig

En anden vigtig forudsætning for høj effektivitet er gode genetiske egenskaber. For at genetikken skal være i top købes alle polte





Af svinekonsulent Mogens Bækgaard, Midtjysk Svinerådgivning

ind. Det er den bedste garanti for at opnå mange levendefødte grise. Søren Andersen lægger vægt på, at de indkøbte dyr skal have god benstyrke, hvilket der heller ikke er større problemer med. Men der forekommer jævnligt problemer med pattesættet hos de indkøbte polte. For der første kræves der ikke mere end 13 velfungerende patter. Det er et gammelt krav, som ikke står mål med 15 levendefødte grise i gennemsnit, og avlsfremgangen fortsætter og dermed stiger kuldstørrelsen. Det haster med at øge patteantallet!

Indkrængede patter forekommer ofte. Hovedparten af de indkrængede patter bliver aktiveret og trukket frem, når pattegrisene dier, men kirtlerne bliver ikke så fyldige som de normale patters, og erfaringen er, at mælkeydelsen ikke er optimal. Det er uklart, om problemet er genetisk eller relateret til leverandør-besætningen, men det er særdeles relevant at undersøge dette nærmere.

### ”Sikker” fodring

Foderet blandes på bedriften. Fodermidlerne er traditionelle: Byg, hvede, sojaskrå, fiskemel, kartoffel-proteinkoncentrat samt mineralblandinger.

For at forebygge mavesår bliver byggen til søerne grovformalet, så mavesundheden er i top.

Tilvæksten har i en længere periode ikke været tilfredsstillende hos smågrisene. Årsagen har været vanskelig at finde, men ved at gå frem efter udelukkelsesmetoden blev problemet lokaliseret til kartoffelproteinkoncentratet. Der har været et brist i fremstillingsprocessen og produktkontrollen, så varen ikke levede op til deklarationen. Det fortalte grisene. Dem kan snyder man ikke ustraffet!!

Grisene i fravænningsstaldene får ret fint formalet foder med stor hvedeandel. Det giver høj foderoptagelse og høj tilvækst, når



foderkomponenterne ellers indeholder det de skal. Mavesundheden er fin, og hvis der opstår problemer, kan der takket være hjemmelandet hurtigt foretages justeringer.

### Sundhed

Besætningen, som blev etableret som SPF, er ikke gået ram forbi m.h.t. reinfektioner. Ap6, Mycoplasma og PRRS DK er kom-

met til. Disse sygdomme volder dog ikke større problemer i det daglige. Diarre hos pattegrisene i farestalden er det væsentligste problem for øjeblikket. Vaccination mod tarmbrand (*Clostridium perfringens* type A) har haft nogen effekt, men årsagen skal måske findes et helt andet sted, som endnu ikke er lokaliseret. ■